

ÁRSSKÝRSLA 2023

Rauði krossinn
höfuðborgarsvæðinu

EFNISYFIRLIT

Ávarp formanns	3-4
Sjálfboðaliðar ársins	5-6
Skaðaminnkun	
Frú Ragnheiður	7-8
Ylja - Neyslurými	8-9
Naloxone verkefnið	9-10
Samstarf við Landsspítalann	10
Vaknaðu tónleikar	11
Fólk á flóttu	
Stóra samhengið	12-13
InterAct	13-15
Leiðsöguvinir	15-16
Tölum saman	16
Hópastarfs á Suður- og Vesturlandi	17
Félagsstarf fyrir umsækjendur um vernd og flóttafólk	18
Leiðsöguvinir, viðtal	19-20
Kvennadeildin	21
Föt sem framlag	22
Stjórn og starfsfólk	23-24

ÁVARP FORMANNS

Jón Ásgeirsson

Þegar litið er yfir seinasta ár kemur fyrst upp í hugann þakklæti til allra sem lagt hafa hönd á plóginn. Mörg ykkar eru sjálfbóðaliðar og þannig á það að vera því Rauði krossinn er borinn uppi af sjálfböðnu starfi, viljanum einum til mannúðarstarfs, án hagnaðarvonar. Þið fáist við svo fjölmargt: sum ykkar eru í framlínunni og eruð í beinu sambandi við þjónustuþega og önnur frekar í bakgrunni, hvort sem það er við að undirbúa vaktir, þrjóna fyrir skjólstæðinga eða fyrir fjáröflun. Önnur leggjast svo yfir fjármálatölur sem stjórnarmanneskjur, velta fyrir sér skipulagsmálum og hagræðingu og svo framvegis. Enn annar hópur eru svo félagar Rauða krossins og Mannvinir sem leggja svo sannarlega sitt af mörkum.

En þið eruð líka ómetanlegt starfsfólk hjá deildinni sem við getum ekki verið án sem búið yfir sérfræðiþekkingu og reynslu sem margfaldar þau áhrif sem við sjálfbóðaliðarnir getum haft. Þið brennið fyrir starfinu og það sést á hverjum einasta degi.

Hvað skaðaminnkun varðaði var árið 2023 nokkuð krefjandi. Ylja – Neyslurými var lokað á meðan haldið var uppi samtali við Reykjavíkurborg um mögulega staðsetningu varanlegs rýmis. Biðin varð mun lengri en reiknað var með, þrátt fyrir að þörfin fyrir þessa þjónustu væri öllum ljós. Kostnaðurinn við biðina var mikill en ómældur, fyrst og fremst vegna þess að brýnni þörf var ekki mætt. Í lok árs rofaði þó til og við reiknum núna með að geta opnað Ylju á nýjum (föstum) stað á næstu vikum. Frú Ragnheiður hélt uppi fullri þjónustu sem er æ betur nýtt og vinnuálag á starfsfólk og sjálfbóðaliða jókst. Það verður spennandi að sjá hvernig tekst til með Ylju – Neyslurými og Frú Ragnheiði í samhliða rekstri á þessu ári.

Flóttamannamálin tóku mikið pláss í opinberri umræðu á árinu og þau halda áfram að gera það. Því miður er mikið um sleggju-dóma og rangar upplýsingar og það er raunveruleg hætta á afmennskun flóttafólks í íslensku samfélagi. Hér hefur Rauði krossinn málsvarahlutverki að gegna. Þá er alls ekki átt við að hann eigi að taka pólitíska afstöðu, því fer víðs fjarri. Hins vegar ber okkur að halda uppi sjónarmiðum sem byggja á mannúð, hlutleysi og óhlutdrægni og það merkir að við byggjum á staðreyndum, raunsæi og fagmennsku.

Ávarp formanns, framhald

Flóttamannaverkefnið snúast um venjulegt fólk eins og sést vel í þessari ársskýrslu. Verkefnið *Leiðsöguvinir* og *Tölum saman* skila sjálfbærni miklu, ekki síður en þjónustuþegum og ef okkur tekst betur að kynna verkefnið okkar fjölgum við sjálfbærni og þar með málsvörum í samfélaginu. Nýtt, einstaklega vel heppnað verkefni er *Interact* sem felst í því að virkja flóttamenn sem sjálfbærni. Á þeim er enginn hörgull því þessi hópur veitir af eigin raun hvað það skiptir miklu máli að láta gott af sér leiða og hann vill taka virkan þátt í samfélaginu.

Verkefnið eru kjarni deildarstarfsins en við verðum líka að huga að stefnu okkar og skipulagi og halda áfram að skerpa okkur.

Við teljum að fjáröflun verði stækkandi og reglulegt verkefni deildarinnar á næstu árum. Þetta helgast af tvennu. Annars vegar valda breyttar úthlutunarreglur Rauða krossins því að deildin gengur nú á sjóði sína með stýrðum hætti án þess að fá úthlutað úr sameiginlegum sjóðum Rauða krossins. Þetta er meðvitað ákvörðun enda teljum við að hlutverk okkar sé að nýta

fjármagn til góðra verka frekar en að sitja á því. Hins vegar telur stjórn deildarinnar að fjáröflun sem byggir á rekstri spilakassa sé ekki vænleg til framtíðar. Í þessu felst engin skortur á raunsæi og ábyrgð – þvert á móti teljum við að það sé einmitt raunsæi og fyrirbyggja að þróa nýjar fjáröflunarleiðir sem fyrst og með krafti.

Við höfum líka talað fyrir því að lögum Rauða krossins verði breytt þannig að deildaskipting byggji ekki eingöngu á landafræði. Það er ekki þar með sagt að skipulagið standi okkur fyrir þrifum enda sjá öll hversu undarlegt það væri ef t.d. Frú Ragnheiður færi aldrei út fyrir formlegt starfssvæði deildarinnar og yfir til Kópavogs eða Hafnarfjarðar.

En við teljum hins vegar að það sé tækifæri í því að skilgreina deildir þannig að þær geti sinnt ákveðnum mállefnum fyrir allt landið. Þannig væri hægt að virkja fleira áhuga- og fagfólk sem sjálfbærni og jafnvel á fleiri sviðum en hingað til – fólk sem ætti þá líka að geta tekið raunverulegar ákvarðanir, t.d. innan deildarstjórna. Við gleymum þó aldrei að þessar útfærslur eru ekki aðalatriðið.

Sameiginleg markmið okkar eru mikilvægust og þau eru óbreytt:
að hjálpa fólk í neyð, að styrkja notendur þjónustu okkar til að þeir geti dafnað
og að bæta samfélagið.

SJÁLFBODALIÐAR ÁRSINS

Sjálfbodaliðar Rauða krossins á höfuðborgarsvæðinu báru hitann og þungann af starfi deildarinnar sem fyrr á árinu. Sjálfbodaliðar starfa í öllum verkefnum deildarinnar, alla daga ársins, allt árið um kring. Verkefnin eru ólík og innan verkefnanna finnast fjölbreytt hlutverk fyrir sjálfbodaliða.

Markmið verkefna sjálfbodaliða er að vinna að stefnu Rauða krossins á Íslandi og hreyfingarinnar með grunngildin, m.a. mannúð, hlutleysi og óhlutdrægni, að leiðarljósi. Jafnframt er lögð áhersla á að finna sjálfbodaliðum viðeigandi hlutverk þar sem þau geta nýtt sína þekkingu og reynslu til góða.

Öryggi sjálfbodaliða og skjólstæðinga er mikilvægt, og því var lögð sérstök áhersla á bjóða upp á góða og viðeigandi fræðslu til að undirbúa sjálfbodaliða sem best fyrir verkefni sín. Sérstakur kraftur var settur í að bjóða öllum sjálfbodaliðum upp á námskeið í sálrænni fyrstu hjálp, á fjölbreyttum tíma og á fleiri tungumálum.

Kraftur deildarinnar liggur í fjölbreyttum sjálfbodaliðahópi. Það er mikilvægt að hópurinn endurspegli samfélagsgerðinu og það er mikilvægt að öll hafi greiðan aðgang að sjálfbodastörfum og geti lagt sitt af mörkum til samfélagsins. Sjálfbodastörf geta verið valdeflandi og verið sniðug leið til að kynnast manneskjum, aðstæðum og reynsluheim sem var jafnvel ókunnugt fyrr.

Birkir Freyr Ólafsson

Verkefni: Leiðsöguvinir flóttafólks

Birkir hefur tekið þátt í verkefninu Leiðsöguvinir síðan árið 2017. Hann hefur lokið sex leiðsöguvina þörnum og hefur núna tvo vini að auki. Birkir er afar virkur sjálfbodaliði, honum er annt um vini sína og heldur áfram að vera vinur þeirra þrátt fyrir að verkefnin klárast. Birkir hefur kennt vinum sínum um íslenska menningu, aðstoðað þau við það sem þau þurfa og stefnir á að taka þátt í fleiri verkefnum í framtíðinni.

Sjálfboðaliðar ársins, framhald

Albert Björn Lúðvígsson

Verkefni: Frú Ragnheiður – skaðaminnkun

Albert Björn er sjálfboðaliði hjá Frú Ragnheiði og hefur verið virkur sjálfboðaliði síðan september 2018. Albert sinnir bílstjórávöktum í verkefninu en hefur einnig verið að stökka inn í önnur hlutverk þegar þörf er á. Hann er gríðarlega áreiðanlegur sjálfboðaliði sem er alltaf hægt að treysta á. Albert mikilvægur málsvári fyrir notendur þjónustunnar og verkefnið sjálft.

Helena Kristín Jónsdóttir

Verkefni: Verslun Borgarspítala

Helena hefur staðið sig einstaklega vel í starfi og hefur unnið í versluninni í 26 ár, eða síðan 1998. Góður og tryggur starfsmaður sem er alltaf til í að hlaupa í skarðið ef þess er óskað. Helena er virkur þátttakandi í félagsstarfinu og hefur verið góð í að hvetja nýtt fólk til þátttöku.

SKAÐAMINNKUN

Frú Ragnheiður

Frú Ragnheiður er sjálfboðaliðaverkefni þar sem að unnið er eftir skaðaminnkandi hugmyndafræði með áfallamiðaðri nálgun. Þjónustan fer fram í sér innréttuðum bíl sem keyrir um á höfuðborgarsvæðinu öll kvöld vikunnar nema laugardaga. Verkefnið þjónustar einstaklinga sem glíma við heimilisleysi og/eða nota vímuefni með nálaskiptiþjónustu, lágþröskulda heilbrigðisþjónustu, næringu, hlýjum fatnaði og útilegubúnaði. Stór þáttur í þjónustu Frú Ragnheiðar er

einnig að veita sálræna fyrstu hjálp og skaðaminnkandi fræðslu. Árið 2023 voru 105 virkir sjálfboðaliðar í verkefninu sem standa vaktina á kvöldin. Hverju sinni eru þrír sjálfboðaliðar á vaktinni í bílnum auk læknis sem sinnir bakvakt símleiðis. Einnig taka sjálfboðaliðar að sér að sækja næringu til fyrirtækja, aðstoða við viðhald bílsins, fjáröflun og móttöku á hlýjum fatnaði fyrir notendur þjónustunnar. Þessi öflugi hópur sjálfboðaliða samanstendur af alls konar einstaklingum með

Skaðaminnkun, framhald

mismunandi menntun og lífsreynslu sem stuðlar að dýrmætum lærdómi sem þau draga hvort af öðru. Fjölbreyttur sjálfbóðaliðahópurinn kemur einnig frábærum málsvörum inn í ýmsar stéttir samfélagsins. Vert er að taka fram að á hverjum tíma eru notendur þjónustu okkar í virku samráði við verkefnið um þróun þess og nokkrir þeirra skilgreindir sem ráðgjafar Frú Ragnheiðar. Þessir einstaklingar eru skráðir sjálfbóðaliðar hjá Frú Ragnheiði og sinna málsvarastarfi, veita verkefninu upplýsingar og taka virkan þátt í að fræða sjálfbóðaliða verkefnisins. Einnig hafa þeir tekið að sér það mikilvæga verkefni að dreifa út Naloxone nefúðanum til annarra þjónustunotenda.

Árið 2023 leituðu 654 einstaklingar til Frú Ragnheiðar og heimsóknafjöldi var 5.893 talsins sem stendur í stað við árið á undan. Frú Ragnheiður sinnir ekki einungis skaðaminnkun gagnvart notendum sínum heldur einnig gagnvart samfélaginu í heild með því að farga notuðum sprautubúnaði. Árið 2023 fóru sjálfbóðaliðar í átak að farga notuðum sprautubúnaði og fargaði verkefnið 4955 lítrum af notuðum sprautubúnaði sem er um 1218 lítrum meira en árið á undan.

Ylja – Neyslurými

Árið 2022 var stórt skref tekið í þróun skaðaminnkunar hér á landi, en þá opnaði Ylja, fyrsta opinbera neyslurýmið á Íslandi. Verkefnið var sett á laggjarnar sem eins árs tilraunaverkefni með það að markmiði að meta þörfina fyrir staðbundið, varanlegt neyslurými hérlandis. Þann 6. mars 2023 lauk rekstrarleyfi Ylju og lokaði úrræðið. Á þessu tilraunarári tókst Ylju að byggja

Frú Ragnheiður var 14 ára á árinu og var notendum þjónustunnar boðið upp á afmælis bollakökur.

upp gríðarlega mikilvægt traust til notenda sem voru um 120 talsins og heimsóknarfjöldi á fyrsta ári Ylju var um 1400 heimsóknir. Þjónusta Ylju fól fyrst og fremst í sér að vera öruggur staður fyrir notendur til að nota vímuefni í æð. Hlutverk starfsfólks var að veita hreinan búnað, veita skaðaminnkandi ráðgjöf og vera vakandi fyrir ofskömmtnareinkennum og bregðast við þeim ef þess þurfti. Einnig veitti starfsfólk aðra þjónustu eins og lágþröskulda heilbrigðisþjónustu, sálrænan stuðning, dreifingu og fræðslu á Naloxone, símaráðgjöf, skimun á Lífarrbólgu C og HIV, tilvísun í aðra þjónustu og örugga förgun á notuðum búnaði.

Ylja var opin alla virka daga frá kl. 10:00-16:00 og var opnunartíminn ákveðinn út frá opnunartíma neyðarskýla Reykjavíkurborgar sem er kl. 17:00-10:00. Rýmið

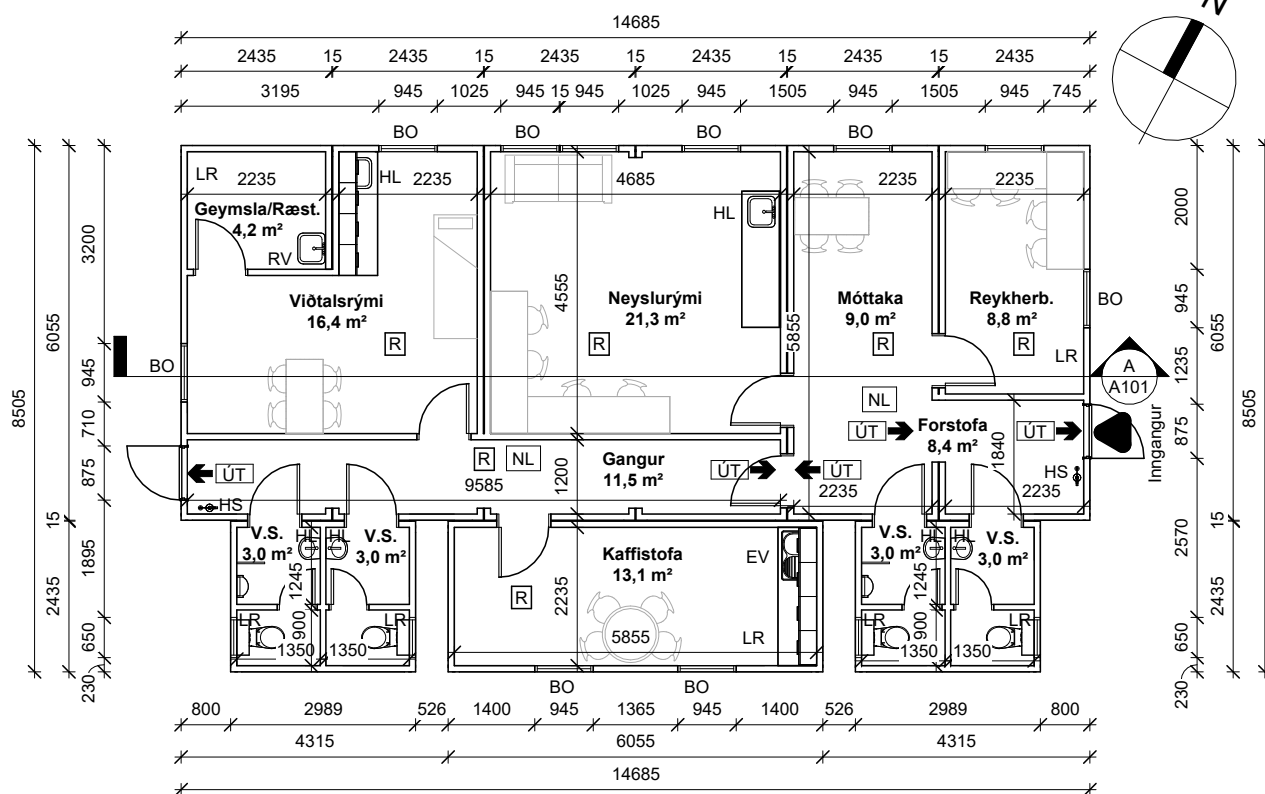
Skaðaminnkun, framhald

NORÐAUSTUR

1 : 100

SUÐVESTUR

1 : 100

Grunnmynd af teikningu neyslurýmis.

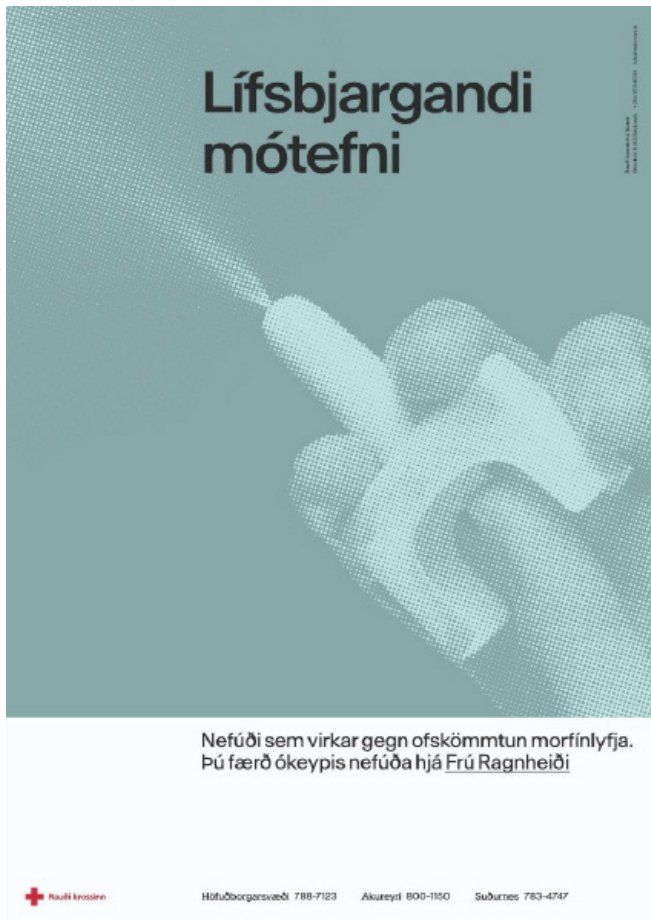
var staðsett í miðbæ Reykjavíkur og fór fram í sérútbúnum bíl. Rýmið var færanlegt og var hver staðsetning ákveðin með þarfir notenda í huga og í samstarfi við viðbragðsaðila. Á nýju ári, 2024, stefnir Rauði krossinn á að opna staðbundið neyslurými í Borgartúni.

Naloxone verkefnið

Naloxone er mótefni gegn ópíóðum sem geta valdið öndunarbælingu og jafnvel öndunarstoppi ef þeir eru teknir í skammti sem fer yfir þólmörk einstaklings. Árið 2023 gaf Frú Ragnheiður og Ylja neyslurými út u.þ.b. 900 pakka af lyfinu Nyxoid en hver pakki inniheldur tvo nefúða. Reglulega heyrir starfsfólk og sjálfboðaliðar verkefnisins frá því að notendur hafa þurft að nota lyfið

Skaðaminnkun, framhald

og þannig bjargað lífum fólks í kringum sig. Dreifing á Naloxone er gríðarlega stórt og mikilvægt skref í skaðaminnkun á Íslandi.

Samstarf við Landspítalann – Lifrabólga C og HIV

Á árinu hélt samstarf starfsfólks Frú Ragnheiðar og hjúkrunarfræðinga göngudeild smitsjúkdóma áfram um að veita heilbrigðisþjónustu á vettvangi. Tilgangur samstarfsins er meðal annars að auka aðgengi einstaklinga sem nota vímuefni í æð að skimun og meðferð gegn lifrabólgu C til að draga úr útbreiðslu sjúkdómsins.

Hjúkrunarfræðingur Landspítalans sem sinnir skaðaminnkun og starfsfólk Frú Ragnheiðar fóru á vettvang einu sinni í viku til að bjóða upp á skimun fyrir Lifrabólgu C og HIV. Blóðprufur eru teknar á vettvangi og haft samband við einstaklinga varðandi útkomuna. Hlutverk Ylju í því verkefni var að bjóða notendum upp á blóðprufu í neyslurýminu, í þjónustu sem þeir treysta og sækja nú þegar.

Samstarfsverkefnið sinnti einnig meðferð þeirra sem greindust með lifrabólgu C og gengu þær meðferðir vonum framar og skiluðu miklum árangri. Árið 2023 náði þjónusta á vettvangi til 224 einstaklinga. Alls þáðu 76 einstaklingar skimun fyrir lifrabólgu C á tímabilinu. Af þeim sem þáðu skimun reyndust 13 (17,1%) vera með virka lifrabólgu C og 11 hófu meðferð í kjölfarið. Þar að auki var meðferð hafin hjá fimm einstaklingum sem voru með áður greinda lifrabólgu C og ekki hafði tekist að ná í með hefðbundnum leiðum. Af þeim 16 sem hófu meðferð á tímabilinu kláruðu 14 einstaklingar meðferð samkvæmt verklagi en tveir kláruðu 8 vikna meðferð.

Skaðaminnkun, framhald

Vaknaðu tónleikar

Í maí 2023 voru haldnir stórtónleikar í Hörpu sem Ellen Kristjáns stóð fyrir í samstarfi við RÚV, Hörpu o.fl. Tilgangur tónleikanna var tvíþættur: að safna fyrir skaðaminnkunarverkefnum Rauða krossins, þar helst að nefna Frú Ragnheiði, auk þess að vekja fólk til meðvitundar um þá ógn sem stafar af rísandi óþjóðafaraldri hérlandis.

Fjöldinn allur af tónlistarfólki kom fram á tónleikunum og fór söfnunin fram úr okkar björtustu vonum en nærri 40 milljónir króna söfnuðust. Við þökkum Ellen, tónlistafólkinu sem kom fram, öllum þeim sem gáfu vinnu sína í tengslum við tónleikana og að sjálfsögðu samfélaginu öllu sem styrktu kærlega fyrir.

FÓLK Á FLÓTTA

STÓRA SAMHENGID

Í dag eru 110 milljónir á flóttu í heiminum og hafa aldrei verið fleiri. Af þeim eru 43,3 milljónir börn á flóttu. Flestir ná aðeins að flýja til nágrannalanda og því lítill hópur sem flýr til Evrópu og svo Íslands. Árið 2022 varð mikil aukning flóttafólks á Íslandi vegna átakanna í Úkraínu eða 3.455 sem fengu alþjóðlega vernd hér. Þeim fækkaði aftur verulega árið 2023 en samkvæmt upplýsingum frá Útlendingastofnun fengu 1.985 einstaklingar flóttamannastöðu á Íslandi og 80% þeirra voru frá Úkraínu. Næst stærstu hóparnir eru frá Palestínu, Venesúela, Sýrlandi, Afganistan og Íran.

Það sem við sjáum að háir mörgum skjólstæðingum okkar er streita vegna heilsufars, fjarlægðar við ástvini, fjárhagvanda og félagslegrar einangrunar. Verkefni Rauða krossins fyrir flóttafólk eru hugsuð til að bæta

andlega heilsu þeirra og vinna að gagnkvæmri félagslegri aðlögun. Bæði sjálfbóðaliðar og starfsmenn eru þjálfaðir í sálfélagslegum stuðning sem er hæfni til að styðja við fólk, sérstaklega eftir áföll.

**VIÐTALSTÍMAR, FATAKORT OG
TILFALLANDI ÞJÓNUSTA:**

► **1.473 SKIPTI**

BIÐLISTI EFTIR VIÐTALI/VERKEFNI:

► **81 EINSTAKLINGUR**
(FJÖLSKYLDUR Á BAKVIÐ)

Fólk á flóttu , framhald

Flóttamannateymi Höfuðborgardeildar býður upp á ýmsa þjónustu og verkefni. Viðtalstímar fyrir skjólstæðinga eru haldnir einu sinni í viku á Egilsgötu, 101 RVK. Þar geta þau fengið fatakort, ráðgjöf og upplýsingar. Skjólstæðingar leita einnig mikið í Rauða kross húsið í Efstaleiti 9. Þar eru starfsmenn teymisins ávallt tilbúnir að veita ráðgjöf og upplýsingar. Samkvæmt vef Stjórnarráðsins hafa sveitarfélög á höfuðborgarsvæðinu samið um að þjónusta 2.311 manns með flóttamannastöðu í samræmdri móttöku.

InterAct

“I want use my abilities and knowledge to help others through the Red Cross and this way integrate into Icelandic society”. This was the answer of a participant of interACT upon asking why they decided to volunteer in the project; a recurring response among all members of the newly formed group. Often, newcomers with a refugee background in Iceland have limited possibilities of volunteering within the community – this may be

Fólk á flóttu, framhald

due to language barriers, for example –. However, they crave opportunities to become active members of the society that has become their new home. This is where interACT steps in.

InterACT is a project created by the Red Cross Refugee Team in October of 2023. It aims to create a Refugee-led volunteering group that does different activities with organizations in Reykjavík to get to know Iceland in an active and participatory manner. Moreover, it seeks to incentivize their skill and knowledge. Currently, it has over 60 amazing volunteers who have been sharing their time to carry out monthly activities that seek to impact the community positively.

Each month, the team collaborates with an organization. This way, volunteers get to actively know the organization's activities, their working space, their staff, and their members in person. Moreover, this is a chance for Reykjavík-based associations to become a

bridge for different communities to get to know Iceland. Furthermore, these entities and their members get to know first-hand other traditions and cultures, while carrying out a meaningful and positive activity together.

These activities take many shapes and forms. During the first activity, for example, interACT worked alongside Ás Styrktarfélag, an association that works with people with disabilities. Volunteers prepared and shared traditional dances and food from their home countries. Among the dishes one could find could find Venezuelan Tizana, Ukrainian Varenyky and Syrian Tabouli. Moreover, volunteers got to try Icelandic traditional dishes, festive music, and learnt about Christmas traditions such as the story behind the Yule lads. All participants had a lovely time sharing and dancing together. From then, interACT has been working non-stop: from organizing holiday parties for people in the asylum process with over 200 attendees, to collaborating with SORPA to get to know about the circular econ-

Fólk á flóttu, framhald

omy in Iceland and give recommendations on how to bring this important knowledge closer to non-native Icelandic speakers in the country.

With a great group of volunteers and amazing organizations to collaborate with all over Reykjavík, interACT has no limit. We look forward to seeing how much interACT can grow in the future and the Icelandic Red Cross with it!

Leiðsöguvinir

Í gegnum Leiðsöguvinaverkefnið fær flóttafólk tækifæri til að kynnst íslensku samfélagi betur með því að vera parað við sjálfboðaliða sem þekkja samfélagið vel. Sjálfboðaliðar fá einnig tækifæri til að kynnst þeim sem eru nýir í þessu samfélagi og þeirra siðum og venjum. Gagnkvæm félagsleg aðlögun er markmið verkefnisins og að flóttafólk tengist vel inn í íslenskt samfélag. Það getur spurt Leiðsöguvin sinn út í mis-

Fólk á flóttu, framhald

munandi siði og venjur hér á landi og hvernig íslenskt kerfi virkar. Leiðsöguvinir hittast 4-6 klst. á mánuði yfir sex mánaða tímabil.

Vöntun hefur verið á sjálfbóðaliðum í verkefnið og við hvetjum alla sem hafa áhuga á að stuðla að bættu aðgengi flóttafólks að íslensku samfélagi að skrá sig sem sjálfbóðaliða!

FJÖLDI Í LEIÐSÖGUVINA-
OG TÖLUM SAMAN VERKEFNUM:

► **192 PÖR**

Tölum saman

Tölum saman verkefnið varð til vegna áhuga flóttafólks á að þjálfa íslenskukunnáttu sína til viðbótar við íslenskunámskeiðin. Mikill áhugi hefur verið á verkefniinu og vitað er að aukin íslenskukunnátta bætir aðgengi að íslensku samfélagi, vinnumarkaði og menntun. Sjálfbóðaliði og einstaklingur með flóttamannabakgrunn geta gerst tungumálavinir í Tölum saman og hist og æft tungumálið á bókasafni í þeirra hverfi. Tungumálavinir hittast einu sinni í viku yfir sex mánaða tímabil.

Vöntun hefur verið á sjálfbóðaliðum í verkefnið og við hvetjum alla sem hafa áhuga á að bæta aðgengi flóttafólks að íslensku samfélagi í gegnum tungumálapjálfun að skrá sig sem sjálfbóðaliða!

Fólk á flóttu, framhald

Hópastarf á Suður- og Vesturlandi

Vegna þess að flóttafólk sest nú að á fleiri stöðum á landinu var nýtt skipulag sett á laggirnar og sér Höfuðborgardeild um að koma af stað Rauða kross verkefnum á Suður- og Vesturlandi í samvinnu við deildir á viðkomandi stað.

HÓPASTARF Á AKRANESI OG SELFOSSI VAR SÓTT:

► **176 SKIPTI**

Vorið 2023 var sett á laggirnar hópaverkefnið Tölum saman á Akranesi. Samkvæmt vef Stjórnarráðsins hefur Akranes samið um að þjónusta 80 manns með flóttamannastöðu í samræmdri móttöku. Stór hluti hópsins er frá Úkraínu en einnig frá öðrum löndum. Verkefnið byrjaði á bóksafni Akraness en var svo fært í Rauða kross húsið á Akranesi. Hópurinn hittist einu sinni í viku og alltaf hægt að bæta við sjálfbóðaliðum og skjólstæðingum.

Haustið 2023 var sett á laggirnar hópaverkefnið Tölum saman á Selfossi. Samkvæmt vef Stjórnarráðsins hefur Árborg samið um að þjónusta 100 manns með flóttamannastöðu í samræmdri móttöku. Saman-

stendur sá hópur af fólki af mismunandi þjóðerni en aðallega fólki frá Úkraínu. Vel hefur gengið að starfrækja verkefnið og er góður hópur sjálfbóðaliða og skjólstæðinga sem sækir verkefnið reglulega.

Skipulagning á frekara Tölum saman hópastarfi á landsbyggðinni er hafin og næstu bæjarfélög eru Borgarbyggð, Ísafjörður og Vestmannaeyjar. Samkvæmt vef Stjórnarráðsins hefur Ísafjörður samið um að þjónusta 40 manns með flóttamannastöðu í samræmdri móttöku og Vestmanneyjar 30 manns. Borgarbyggð hefur samið um að þjónusta 100-140 manns með flóttamannastöðu.

Fatakort eru einnig veitt þeim sem þurfa og hafa deildir með Rauða kross verslanir tekið vel á móti þeim.

Fólk á flóttu, framhald

Félagsstarf fyrir umsækjendur um vernd og flóttafólk

Sjálfboðaliðar Rauða krossins setja á dagskrá félagslega viðburði í þeim byggðalögum sem umsækjendur um vernd eru hýstir, starfið fer að mestu fram á Höfuðborgarsvæðinu og Reykjanesbæ.

Í Reykjavík fór starfið fram í samfélagshúsum Reykjavíurborgar, Vitatorgi og Árskógum, ásamt ungmennahúsinu Hamrinum í Hafnarfirði. Félagsstarfið er í boði bæði fyrir umsækjendur um alþjóðlega vernd og þau sem komin eru með vernd. Tilgangur félagsstarfsins er að draga úr einangrun og auka virkni skjólstæðingahópsins. Fjöldi viðburða á árinu 2023 voru 1.230 eða að meðaltali 102 á mánuði. Skráðar komur á alla viðburði voru á árinu 26.062 skipti. Þar af voru 15.835

á höfuðborgarsvæðinu, 8.425 í Reykjanesbæ og 1.802 á öðrum verkefnastöðum okkar. Á árinu 2023 komu 125 sjálfboðaliðar að starfinu.

Viðburðir félagsstarfsins eru fjölbreyttir og byggja alltaf á framlagi sjálfboðaliða. Allir eiga þeir sameiginlegt að bjóða vettvang fyrir virkni og vinaleg samskipti í öruggu rými. Þar má nefna vikulegt Opið Hús, kvennahóp og ungmennahóp ásamt hópi fyrir flóttafólk undir hinsegin regnboganum. Einnig eru ýmsir íþróttaviðburðir s.s. fótbolti, yoga og dans; listaviðburðir í bæði myndlist og leiklist ásamt tungumálalæðingum á bæði íslensku og ensku. Stærstu viðburðir í Reykjavík voru jóla- og Halloween boð á Vitatorgi þar sem hundruð tóku þátt.

Hluti þeirra sjálfboðaliða sem þjálfa íslensku í Árskógum. Á myndinni eru frá vinstri: Ólöf Helga Þór, Sigrún Baldursdóttir, Jón Jósef Bjarnason og Baldur Sigurðsson.

LEIÐSÖGUVINIR

Birkir Freyr og Ahmed

Ahmed J.M Darawsha tók þátt í verkefninu Leiðsöguvinir með Birki Frey. Ahmed er frá Palestínu og er þrjátíu og þriggja ára og kom hann til Íslands í október 2022. Ahmed starfaði sem vörubílstjóri áður en hann kom til Íslands og starfar núna við ræstingar.

Ahmed segir að besta við verkefnið hafi verið að hitta einhvern frá Íslandi sem getur kynnt landið fyrir sér og útskýrt hvernig samfélagið virkar. Verkefnið var frábært í því skyni að kynna flóttafólk fyrir sjálfbærni, sem

aðstoða þau í að læra inn á nýja menningu, siði og venjur. Eins og t.d. matarvenjur. Verkefnið hjálpi með betri aðlögun í samfélaginu. Þeim fannst báðum verkefnið vera frábært og hjálpaði svo svo sannarlega með bætta þekkingu fyrir báða aðila.

Birkir Freyr leiðsöguvinur Ahmed er rúmlega fertugur Akureyringur, búsettur í Breiðholti. Birkir er þriggja barna faðir með fjölmörg áhugamál t.d sund, fjallgöngur og önnur útivist. Vinirnir hittust reglulega og voru

Leiðsöguvinir, framhald

einnig í samskiptum í gegnum síma og samfélagsmiðla. Þeir fóru m.a. saman í bíó, sund, Bláa Lónið og á Árbæjarsafnið. Þeir hittust í matarboðum, fóru í fjallgöngur, í heitu laugina í Reykjardal og Búrfellsgjána svo eitthvað sé nefnt. Birkir segir að þeir hafi einnig rætt praktíska hluti, eins og að fara yfir launaseðla, hvernig ætti að finna húsnæði, atvinnu og fleira í þeim dúr.

Tækifæri til að gefa af sér

Birkir segir að það sem honum fannst best við verkefnið er það tækifæri sem hann og aðrir fá til þess að gefa af sér og aðstoða og á sama tíma eignast góða vini frá öðrum menningarheimi. Birkir hefur notið alls þess sem þeir hafa gert saman, hann hefur gaman að því að kynna íslenska menningu, venjur og siði fyrir fólki ásamt því að læra um menningu, siði og venjur annarra.

Birki nefndi að Ahmed sýndi miklar framfarir í íslensku á stuttum tíma, en það tekur tíma að aðlagast íslensku samfélagi. Hann vonar að honum hafi tekist að veita Ahmed einhverja innsýn inn í íslenskt samfélag og þá á jákvæðan hátt.

Aukið menningarlæsi

Birkir hefur alltaf verið meðvitaður um menningu annarra og ferðast mikið. Honum finnst þátttaka í Leiðsöguvinaverkefninu hjálpa við að skilja betur það sem er sameiginlegt meðal fólks og einnig ólíkt. Birkir segir að þegar maður leiðsegir einstaklingi sem kemur frá svæði þar sem er stríð þá fær maður tækifæri til kynna sér sjónarhorn þess einstaklings en ekki bara lesa um málið í fréttunum. Leiðsöguvinaverkefnið hefur aukið skilning Birkis og þekkingu á margan hátt

og hann segir að það sé klárt að þátttaka í svona verkefni færi fólki víðsýni, umburðarlyndi og eykur menningarlæsi í víðum skilningi. Verkefnið geti verið krefjandi á köflum en það sé lærdómsríkt að lenda í krefjandi aðstæðum og finna nýjar leiðir til að takast á við þær.

Birkir hefur verið í Leiðsöguvinaverkefninu áður og sér fram á að halda áfram þátttöku í verkefninu. Verkefnið sé bara svo gefandi fyrir hann og hann haldi áfram að taka þátt svo lengi sem hann er tilbúinn að gefa af sér. Birkir segir að maður þurfi að hafa áhuga á kynnast lífi annarra og vera tilbúinn að leyfa fólki að sjá inn í líf sitt. Hann segir að ef við miðum líf einstaklinga í íslensku samfélagi við líf fólks á flótta, þá sé býsna margt sem Íslendingar hafa ekki upplifað og geti verið þakklátir fyrir það.

Birkir segir að það sé klárt að þátttaka í svona verkefni færi fólki víðsýni, umburðarlyndi og eykur menningarlæsi í víðum skilningi.

Að hleypa gleði inn í líf sitt og fá tækifæri til að kynnast öðru fólk segir Birkir að séu bara nokkrar af þeim ástæðum sem fólk ætti að taka þátt í verkefninu. Börn Birkis hafa einnig fengið að sjá annað sjónarhorn á lífið í gegnum verkefnið. Þá er þetta eitthvað sem allir matarunnendur ættu auðvitað að prófa, því þetta er frábær leið til þess að kynnast matarmenningu frá öðrum löndum, og þær eru ófáar uppskriftirnar sem hann á orðið í eldhússkápnunum.

KVENNADEILDIN

Halldóra Ásgeirsdóttir

Þrjónahópur Kvennadeildarinnar hittist á hverjum fimmtudegi kl. 13-15 yfir vetrartímann í húsnæði Rauða krossins í Efstaleitinu. Mesta vinna hópsins er þó sú, sem unnin er heima við. Handverkið er selt á jólabasar deildarinnar en auk þess er mikið selt í sölubúðunum allt árið. Salan eykst á milli ára. Einn sjálfboðaliði deildarinnar hannaði merkisþjald fyrir vörurnar, þar sem á stendur að þær eru handunnar af sjálfboðaliðum Kvennadeildar RKÍ. Á jólabasarnum í ár voru einnig til sölu þrjónavörur frá þrjónahóp Rauða krossins í Mosfellsbæ. Þá fáum við oft þrjónavörur frá konum, sem eru ekki í deildinni.

Sjálfboðaliðar sjá um afgreiðslu í sölubúðum okkar 2 eða 4 tíma á dag. Sumir hafa fastar vaktir hálfsmánaðarlega eða oftar. Aðrir taka aukavaktir og leysa af þegar á þarf að halda.

Sölubúðin á Landspítalanum í Fossvogi er opin kl. 9-18 virka daga, og kl. 10-16 um helgar.

Sölubúðin á Landspítalanum á Hringbraut er aðeins opin kl. 9-16 virka daga, þar sem aðalinngangurinn er hvorki opin eftir þann tíma né um helgar.

Deildin er með sjálfisala á spítölunum, á Kvennadeild Landspítans og á Grensásdeild.

Kvennadeild Reykjavíkurdeildar Rauða kross Íslands var stofnuð árið 1966 af stórhuga konum og er það grunnurinn að starfi deildarinnar í dag.

Sjálfboðaliðar í deildinni eru um 80 talsins.

Jólabasarinn var venju samkvæmt haldinn í nóvember. Þar voru seldar kökur í úrvali auk handverks. Ágóði af jólabasarnum og minningarkortum var afhentur til Tórstundasjóðs sem er ætlaður börnum flóttafólks. Þá var Öldrunardeild Landspítalans á Landakoti færður styrkur til kaupa á m.a. ómtæki, hjartastuðtækjum og hjólastólavíkt.

Eins og áður hittust sjálfboðaliðar á aðalfundi deildarinnar, en auk þess í sumarferð deildarinnar, á haustfundi og jólafundi. Góð mæting er á þessa fundi og sýnir það hvað félagsskapurinn er góður.

FÖT SEM FRAMLAG

Prjónahópur í Mosfellsbæ

Í hópnum „Föt sem framlag“ í Mosfellsbæ starfa 14 konur. Þær hittast í húsnæði Rauðakrossins í Þverholti 7 á miðvikudögum kl 13 – 16.

Þetta er þéttur og skemmtilegur hópur sem prjónar, heklar, spjallar og fær kaffi. Þær framleiða ullarföt, peysur, sokka, vettlinga, húfur, trefla, legghlífar og smávegi f. börn. En langflestar ullarvörur fara í skaðaminnkunarúrræðið Frú Ragnheiði, einnig fer hluti á basar Rauða krossins.

Efni í prjónavörur hefur hópurinn fengið frá fataflokkun Rauða krossins og einnig tekur hópurinn glaður á móti afganga garni frá fólki sem veit af starfi þeirra.

Hópurinn hefur einnig verið að sauma fallega innkaupapoka úr afgangsefni frá fataflokkun Rauða krossins, en þeir hafa selt vel í Mosfellsbakaríi og á fleiri stöðum.

Stjórn Rauða krossins á höfuðborgarsvæðinu

Jón Ásgeirsson - formaður / formadur.reykjavik@redcross.is
Sveinbjörn Finnsson - gjaldkeri / gjaldkeri.reykjavik@redcross.is
Helga Sif Friðjónsdóttir - meðstjórnandi
Orri Gunnarsson - meðstjórnandi
Svanhildur Konráðsdóttir - meðstjórnandi
Þorsteinn Árnason Sürmeli - meðstjórnandi
Zahra Mesbah - meðstjórnandi
Fanney Birna Jónsdóttir - varamaður
Konráð S. Guðjónsson - varamaður

Stjórn Kvennadeildar Rauða krossins

Halldóra Ásgeirsdóttir - formaður / form.kvennadeild.rvk@redcross.is
Laufey Kristjónsdóttir - varaformaður
Sigrún Jónsdóttir - gjaldkeri stjórnar / gjaldkeri.kvennadeild.rvk@redcross.is
Guðrún Kristinsdóttir - ritari
Vala Rós Ingvarsdóttir - meðstjórnandi
Eygló Dóra Garðarsdóttir - meðstjórnandi
Elínborg Einarsdóttir - meðstjórnandi
Jórunn Árnadóttir - varamaður
Sigurrós Kristjánsdóttir - varamaður
Svandís Hauksdóttir - varamaður

Starfsfólk Rauða krossins

Marín Þórsdóttir - deildarstjóri lét af störfum haustið 2023
Sigurbjörg Birgisdóttir - sérfræðingur í sjálfbærniðastjórnun leysti af sem deildarstjóri haustið 2023
Ósk Sigurðardóttir - var ráðin deildarstjóri í lok árs

Starfsfólk Skaðaminnkun

Hafrún Elísa Sigurðardóttir - teymisstjóri skaðaminnkunar
Aníta Runólfssdóttir - bakvaktir Frú Ragnheiður
Margrét Dís Yeomen - hjúkrunarfræðingur skaðaminnkunarverkefna
Sólveig Gísladóttir - verkefnastjóri Frú Ragnheiðar
Villimey Líf Friðriksdóttir - verkefnafulltrúi Ylja neyslurými
Þórhildur María Jónsdóttir - hjúkrunarfræðingur Ylja neyslurými
Áslaug Birna Bergsveinsdóttir - afleysing Ylja
Bergur Ólafsson - afleysing Ylja
Jónína Bogadóttir - afleysing Ylja

Starf með flóttafólki

Úlfhildur Ólafsdóttir - teymisstjóri í málefnum flóttafólks

Natasha Stolyarova - verkefnafulltrúi í málefnum flóttafólks

Karla Isabel Johnson - verkefnafulltrúi í málefnum flóttafólks

Jordi Cortes - verkefnafulltrúi í málefnum flóttafólks

Mohammed Raheem - verkefnafulltrúi í málefnum flóttafólks

Lilja Guðmundsdóttir - verkefnafulltrúi í málefnum flóttafólks

Tinna Eyberg Örlygsdóttir - verkefnafulltrúi í málefnum flóttafólks

Nadine Andriesse - ESC sjálfbóðaliði í fullu starfi

Starfskonur Kvennadeildar

Sonja Kristín Sverrisdóttir - verslunarstjóri verslunar á Landspítala í Fossvogi

Guðrún Jósafatsdóttir - verslunastjóri verslun Landspítala við Hringbraut

Stjórn Rauða krossins þakkar eftirtöldu starfsfólki sem lét af störfum á árinu

Marín Þórsdóttir - deildarstjóri

Nadine Andriesse - ESC sjálfbóðaliði í fullu starfi

Villimey Líf Friðriksdóttir - verkefnafulltrúi Ylja neyslurými

Þórhildur María Jónsdóttir - hjúkrunarfræðingur Ylja neyslurými

Sigurbjörg Birgisdóttir - sérfræðingur í sjálfbóðaliðastjórnun leysti af sem deildarstjóri haustið 2023